

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMLJA

Leto IV - Cena 10 lir - 5 jugolir - 2.50 din

TRST torek 3. avgusta 1948

Spedizione in abbon. postale

Štev. 964

NE MARAMO
takšnih izkaznic!

ZARTEVAMO
DVOJEZIČNE
osebne izkaznice!

ZASEDANJE ISTRSKEGA OKROŽNEGA ODBORA SIAU

Naj se ne vnaša v SIAU diskusija o resoluciji Informbiroja!

Istrski okrožni odbor SIAU-ja je po poročilu političnega tajnika o položaju, ki je nastal na Tržaškem ozemlju po objavi resolucije Informbiroja, ki jo je izdal, ki so ga izjavili, ki so imeli namen likvidirati revolucionarno politično linijo, odobreno na zadnjem kongresu in razpiti enotnost ljudske fronte.

sklenil,

DA NE BO VNAŠAL DISKUSIJE O OMEMENI RESOLUCIJI V OKVIR SIAU-ja, KER BI DISKUSIJA NEIZOGIBNO PRIVELA DO DOLOČENEGA ZAVZEMANJA STALIŠČA, KI NE BI OKREPILA LJUDSKE OBLASTI, TEMVEČ BI ODTRGALO NJIHOVE ČLANE OD KONKRETNEGA DELA;

ne odobrava

odločitve, sprejete po izvršitvi odobrenosti Tržaškega ozemlja z 11 proti 10 glasovom, da se odstavi politični tajnik SIAU-ja in namestnik organizacijskega tajnika od njihovih funkcij;

odsoja

ta dejanja, ki predstavljajo otipljiv dokaz poskusa za razpiti enotnost SIAU;

poudarja

da je v Istrskem okrožju enotnost in v vrstah SIAU-ja ne samo ostala nedotaknjena, temveč se je še bolj okrepla. Smrt fašizmu — Svoboda narodu!

Dne 27. julija se je v Kopru sedel istrski okrožni odbor SIAU, da bi razpravljal o položaju v celni po objavi resolucije Informbiroja.

Politični tajnik je podal poročilo, v katerem je poudaril, kako je bila v tem okrožju enotnost SIAU-ja ne samo nedotaknjena, temveč se je še bolj okrepla, ker so se voditelji zares potrudili za ohranitev te enotnosti, medtem ko tega ni mogoče reči za Trst, kjer so določeni voditelji jasno pokazali, da jim ni prav nič mar ljudske fronte in koristi delavskega razreda. Danes se že jasno vidi, kaj je cilj teh voditeljev in odkrito se kaže njihov načrt, ki hoče napraviti razredno borbo pasivno, izolirati demokratično gibanje Tržaškega ozemlja od demokratičnih sil zaledja, ki so kljub vsemu vedno demokratične in ki grade socializem. Ker so bili ti cilji deloma doseženi, je anglo-ameriška okupacija, sva vojska upravljal prišla govorniki o volitvah, ki bi se izvedle v tržaški coni, o volitvah, katerim je okupacijska vojska uprava sama vse doslej vedno nasprotovala, zavedajoč se, da te volitve ne bi dale čistega rezultata, ki si ga je ona obetala.

Današnji položaj ne more privedi drugam kot k priključitvi k Italiji, ali pa, če bi bile demokratične sile popolnoma oslabiljene, do imenovanja takega guvernerja, ki bi bil v stanu delati po interesih ameriškega imperializma. Poročevalce je nato natančno prikazal položaj v okrožju, poudarjajoč, da se razkolniški voditelji v Trstu nahajajo danes na isti liniji z vsemi tržaškimi novofašističnimi časopisi, v kolikor gre za blatenje cone B, kjer, kot pravi, oni, vlada tero, pretepanje je na dnevnem redu in se primeri za piražja niti več ne štejejo. Govornik je pri tem poudaril, da ni potrebno niti izgubljati časa za komentiranje takih neumnosti, ki predstavljajo za nasprotnika naš ciljev, ki jih je treba doseči; kdor živi v tej coni, lahko dožene resnico.

Jasno pa je, da so tudi pri nekaterih, ki nasledajo takim lažem, to so zavedeni in ne marajo odpreti oči, da bi videli resnico, pač pa nastavljajo ušesa ukazom, ki jih prejemajo iz Trsta. V coni B mora biti naše geslo: ojačanje ljudske oblasti, intenziviranje kmetijskega gospodarstva in gospodarstva sploh, zidanje združnih domov in razpiranje ljudske fronte.

Politični tajnik je tudi poročil, da je izvršilni odbor SIAU v Trstu z 11 proti 10 glasovom sklenil odzvati tov. Babicu funkcijo političnega tajnika in zamenjati organizacijskega tajnika. Tako stališče dokazuje odločno voljo poslaga odstraniti tiste voditelje, ki so najbolj dosledno revolucionarni in hote zanesiti razdor v ljudsko fronto, ki bi morala ostati nedotaknjena. Na to je predlagal v odobritev resolucijo.

Med diskusijo je prišla do izraza skoraj popolna soglasnost navzočih se nadalje ohraniti enotnost naših vrst v okrožju. Na koncu diskusije je bilo glasovanje o resoluciji. Izmed 16 navzočih je bilo 13 za resolucijo, 2 sta glasovala proti in 1 se je vzdržal glasovanja.

MOSKVA — Tass poroča, da je predizid Vrhovnega sovjeta ZSSR imenoval Aleksija Krutikova za ministrskega podpredsednika ZSSR.

O sestanku mestnega sveta SIAU

V stvarni borbi proti imperializmu se bodo razkrinkali rušilci enotnosti

Včeraj dne 2. avgusta je bil sestanek mestnega sveta SIAU, katerega bi moral praviloma sklicati mestni izvršilni odbor SIAU, a iz njega so bili predhodno izključeni, ne da bi jih o tem obvestili, politični in organizacijski sekretar ter še eden član mestnega izvršilnega odbora.

Takoj v začetku sestanka so prizadeali tovariši kritizirati ta postopek, ker se hoče z njim najdoslednejšim tovarišem preprečiti, da bi branili sedanjo politično linijo. Izjavili so, da je motivacija izključitve kaj naivna in skriva v sebi podile maneuvre.

Po tem dogodku je imel prof. Ferlan svoj referat. Še predno se je

Praznovanje Mladena v Makedoniji

SKOPLJE, 2. — Danes se je po vsej makedonski ljudski republiki slavila 46. obletnica ljudskega upora 2. avgusta 1902, ko se je makedonsko ljudstvo dvignilo proti turškemu gospodarstvu. Glavne slovesnosti so bile v Krusovu, kjer je bila 2. avgusta 1902 proglašena svobodna makedonska republika. Tega dne je makedonsko ljudstvo pokazalo sveto svojo voljo, da hoče živeti svobodno in neodvisno. To se je uresničilo po več kot 40 letih, ko je bila Makedonija po zmagovalni narodnoosvobodilni borbi proglašena za članico bratskega občestva narodov nove Jugoslavije.

Poljedelska konferenca v Ljubljani

LJUBLJANA, 1. — Tanjug poroča, da so v Ljubljani odprli mednarodno konferenco za poljedelstvo na kateri so udeleženi zastopniki Jugoslavije, Bolgarije, Romunije, Poljske, Češkoslovaške, Avstrije in Italije. Konferenca, ki je bila sklicana na pobudo jugoslovanskega ministrstva za poljedelstvo, bo morala med drugim koordinirati delo za uničevanje raznih rastlinskih zajedavcev.

PRAGA — Uradno je bilo objavljeno, da je češkoslovaška vlada na političnih

SZ ostaja vedno zvesta vsem sprejetim sklepom

Podonavska konferenca soglasno sprejela postopek, ki ga je predlagal jugoslovanski delegat dr. Aleš Bebler - Izjave Višinskega in Beblerja o sodelovanju Avstrije s Hitlerjem - Višinski predložil osnutek nove konvencije

BEOGRAD, 2. — Danes ob 9. je jugoslovanski zunanji minister Stojanović Simić v navzočnosti namestnika zunanjega ministra Gustava Vlašića sprejel madžarskega zunanjega ministra Molnara, ki je voditelj madžarske delegacije na podonavski konferenci, in ki ga je sprejela madžarska poslanik v Beogradu Zoltan Santo.

Danes se je nadaljevalo delo podonavske konference pod predsedstvom madžarskega delegata Molnara. Nocoj je Molnar odpoval v Budimpešto, da se udeležijo glasovanja v parlamentu za novega predsednika republike. V Beograd se bo vrnil proti koncu tedna in v tem času ga bo nadomestil madžarski poslanik v Beogradu Santo.

Zdravstvena in policijska pravila so budo uveljavljala brez razlikovanja pripadnosti ladj. Carinsko, zdravstveno in rečno nadzorstvo nad Donavo bodo izvrševale podonavske države.

Osnutek konvencije plovbo po Donavi bojnimi ladjami vseh nepodonavskih držav. Bojne ladje podonavskih držav bodo lahko plule po Donavi izven meja svojih držav brez predhodnega sporazuma med prizadejanimi podonavskimi državami. Konvencija bo stopila v veljavo, ko bodo položene ratifikacijske listine. Te listine se bodo položile pri jugoslovanski vladi.

V priloženem osnutku konvencije je določeno, da bo avstrijski predstavnik postal član podonavske komisije, šele ko bo urejeno vprašanje avstrijske mirovne pogodbe. Ta dodatek bo stopil v veljavo istovestno s konvencijo.

Konvencija vsebuje tudi protokol sleditve vsebine: Ugovorja se, da bivši režim plovbe po Donavi, kakor tudi listine, ki določajo ustanoovitve tega režima, in še posebno konvencije iz leta 1921, niso več v veljavi. Vse premoženje, ki je last evropske komisije, preide v last u prave spodnje Donave.

Vse obveznosti evropske podonavske komisije za povračilo kreditov,

Leta 1935, ko je Italija napadla Abesinijo, so o bankah proti Italiji odločili z navadno večino. Leta 1938 so na panameriški konferenci tudi sprejeli z navadno večino sklep o panameriški solidarnosti. Tudi v gospodarskem in socialnem svetu OZN kakor tudi v varstvenem svetu so se sklepi sprejemajo z navadno večino. Sama glavna skupščina OZN je na enak način sprejela svoje sklepe, izvedeni posameznih sklopov, ki jih izročila določa postopek.

Nato je Višinski poudaril, da je bila tudi podonavska konvencija na pariški konferenci leta 1921 sprejeta z navadno večino.

Ob zaključku je Višinski poudaril, da se mora sovjetska delegacija držati sklepov zunanjih ministrov štirih velikih držav, ki so sklenili, da bo Avstrija lahko sodelovala na konferenci šele po sklenjenju mirovni pogodbi.

Ostajamo zvesti tem sklepom, kakor smo vedno ostali zvesti našim sklepom. Francoski delegat je za tem izjavil, da se njegov predlog, naj bi se važnejša vprašanja sprejemala z dvotretjinsko večino, ima smatrali le kot navet. Če člani konference tega ne sprejmejo, ne vtraja, da se o njem glasuje.

Jugoslovanski delegat Bebler je izjavil, da ima Jugoslavija mnogo vzrokov, da predlaga, naj se sklepi sprejemajo z navadno večino. Številne vzroke je obrazložil Višinski. Vendar pa, če ti vzroki niso dovolj prepričljivi za francoskega delegata, je izjavil Bebler, da je prepričan, da bi bilo samo glasovanje o tem vprašanju gotovo prepričljivo, ker je prepričan, da bi konference sklenila z dvotretjinsko večino, naj za noben sklep ne bo potrebna dvotretjinska večina.

Po Beblerjevem govoru je francoski delegat umaknil svoj predlog in konference je sprejela predlog, kakor ga je predlagala jugo-

STALIN SPREJEL ODPOSLANCE ZDA, FRANCIJE IN ANGLIJE

SZ bo od 1. 8. oskrbovala vse berlinsko prebivalstvo z večjimi obroki kot doslej - Žrtve v Ludwigshafenu so prve žrtve priprav na imperialistično vojno

PARIZ, 2. — Moskovski radio poroča, da je generalisim Stalin danes sprejel v navzočnosti Molotova poslanike ZDA Bedella Smitha, francoskega poslanika Chataignona in po- sebnega odposlanca Velike Britanije Roberta.

AFP. poroča, da bodo predloge, ki so jih predložili Stalinu, držali tajno. V Rostock prihajajo nove pošiljke prebivalstva. Sovjetske oblasti namravajo napraviti zadostne zalogo živil za 30 dni. Velike količine sladkorja, maščob in drugih živil so spravili v skladišča, prihodnje dni pa pričakujejo večje pošiljke krompirja.

Sovjetske oblasti so izjavile, da bodo od 1. avgusta dalje lahko oskrbovale vse berlinsko prebivalstvo z večjimi obroki, kakor jih je sedaj prebivalstvo imelo.

Da bi ovirali oskrbovanje Berlina s strani sovjetskih oblasti, so angloameriške oblasti in beglinski mestni svet ukinili tiskanje dodatnih osebnih izkaznic. Na to spletko so sovjetske oblasti odgovorile s tem, da so začele v svojem sektorju deliti nove živilske nakaznice, ki bodo služile tudi prebivalstvu zapadnih sektorjev Berlina. Poselna komisija za prebivalstvo uradu pa bo skrbel za razdeljevanje živil v trgovinah sovjetskega sektorja za prebivalstvo zapadnih sektorjev Berlina.

Medtem imajo zapadne oblasti vedno večje težave s svojim evropskim mostom. Sedaj so angloameriški prisilili tudi francosko vlado, da je pristala, da bo sodelovala pri oskrbovanju Berlina in je dala na razpolago 50 letal. Toda poteklo bo precej časa, preden bo do ta francoska letala lahko koristila, kajti francoska vlada nima sedaj kaj prevažati s temi letali v Berlin. Francoske oblasti v Nemčiji so dolgo časa odlašale, toda na pritisk angloameričanov in zunanega ministra Schumana jim je sedaj uspelo dati ta edokaz zapadne enotnosti.

Toda zdi se, da se Američani na tistem pripravljajo za izpraznitev Berlina. Po poročilu agencije TASS objavlja »Vorwaerts«, da je ameriška uprava v Berlinu na podlagi tajnega načrta za izpraznitev uradov ameriške vojske uprave v Berlinu 1. avgusta odpušila 8 tisoč uradnikov. V dobro obveščenih krogih, nadaljuje list, smatrajo, da bodo 1. septembra množično odpušili nove uradnike.

Tudi šef prevoznike službe za Berlin — Reuter — je na kongre-

Sovjetski osnutek konvencije za svobodno plovbo po Donavi

BEOGRAD, 2. — Besedilo osnutka konvencije o plovi po Donavi, ki ga je danes predložil sovjetski delegat Višinski, predvideva svobodno plovbo za državljane, ladje in blago vseh držav na podlagi enakopravnosti glede pravic prevoznice in pristojbin za plovbo, kakor tudi pogojev, ki jim je podvržena trgovinska plovba.

V uvodu se poudarja, da so Sovjetska zveza, Vel. Britanija, Francija, ZDA, Bolgarija, CSR, Madžarska, Romunija, Ukrajina in Jugoslavija sklenile na podlagi sklepov sveta zunanjih ministrov od 12. decembra 1946, ki se nanašajo na sklenitev konference predstavnikov omenjenih držav z namenom, da se sprejme nova konvencija o podonavski plovi, in v želji, da se zagotovi svobodna plovba po Donavi v skladu s suverenimi pravicami in interesi podonavskih držav, kakor tudi, da se ugotovi gospodarski in kulturni odnosi med podonavskimi in drugimi državami, sklenile, da sklenejo novo konvencijo o plovi po Donavi.

Osnutek konvencije določa, da bo režim, ki ga določa ta konvencija, veljaven za plovi na Donavi od Ulma do Crnega morja.

Podonavske države se obvezujejo, da bodo države svoje sektorje Donave v pogojih, da bodo rečne ladje lahko po njej plule in kar se tiče posebnih sektorjev za pomočne ladje, da bodo zagotovile in izboljšale plovne pogoje ter ne bodo preprečile ali ovirale plovbe po kanalih Donave.

V primeru, da katera od podonavskih držav ne bo mogla sama začeti del, ki spadajo pod njeno teritorialno kompetenco in ki so potrebna za zagotavljanje normalnih plovnih pogojev, bo ta država dopustila, da ta dela izvrši podonavska komisija, katere ustanovitev predvideva 5. člen konvencije.

Osnutek konvencije predvideva ustanovitev podonavske komisije, ki jo bodo sestavljali predstavniki podonavskih držav, in sicer po en predstavnik za vsako državo. Komisija bo izbrala med člani predsednika, ki bo izbral med člani podpredsednika in tajnika, ki bo izvoljen za 3 leta.

Kompetenca komisije se nanaša na tok Donave od Ulma do njenega izliva v Crno morje. Komisija bo pooblašena nadzorovati izvajanje določb konvencije, pripraviti na podlagi predlogov in osnutkov podonavskih držav osnutek splošnega proračuna, kakor tudi splošni načrt za velika dela, ki se nanašajo na plovbo, ter izvršiti dela, ki so potrebna za varnost plovbe, dajati nasvete in priporočila podonavskim državam glede izvršitve del nanašajo se ne varnost podonavske plovbe, koordinirati delovanje hidro-meteorološke in statistične službe v zvezi s plovo po Donavi.

Osebe komisije bo izbrano med državljani podonavskih držav. Vsi stroški za vzdrževanje komisije in njeno opremo se bodo krili iz zneskov, ki jih bodo letno položile podonavske države, in sicer vse države enak znesek.

Sklepi komisije se morajo sprejemati z večino glasov navzočih članov. Komisija bo imela svoj sedež v Galacu.

Rusčina in francoščina bosta uradna jezika komisije. Člani komisije in njeni akreditirani funk-

zahtevaj samo DVOJEZICNO osebno izkaznico !!!

Na Triglav!

15. i. m. VSI TRZASKI PLANINCI NA TRIGLAV, NA NAJVIŠJI VRH JULIJSKIH ALP IN K OTVORITVI TRZASKE KOČE NA SEDLU DOLIC. ODHOD V SOBOTO 14. 8. OB 14 URI IZ UL. FABIO SEVERO. VPISOVANJE V UL. F. FILZI 10, I. PRI SLOVENSKEM GOSPODARSKEM ZDRUŽENJU VSAK DAN OD 17 DO 20 URE IN V CEVLJARNI GEC V ROJANU NA TRGU TR. I RIVI 3. - DO CETRTKA 5. AVGUSTA.

Zaključek prvega tekmovanja za vpis v pionirsko organizacijo

Pionirji so po aktivnem in uspešnem delu zaključili svoje prvo tekmovanje za vpisovanje v pionirsko organizacijo. Nestrpno so naši mali čakali na izide dela komisije, ki je imela nalogo, določiti najboljšo pionirsko skupino v tem tekmovanju.

V okviru tekmovanja so dosegli najboljši uspehi pionirji iz Mili, ki bodo nagradi z diplomami in s predhodno zastavico. Najboljši sektor je bil pri razpisu. Najboljši vpisovanje v pionirsko organizacijo, a najboljši in najbolj pošten pionir je bil Depangher Marij iz Mili.

Pionirke, ki so vpisale največ novih pionirjev, so sledeče: Bubičeva iz Skednja - pionirska družina "Milka Vrabec", Ziberna Silvana s Kolonkova, Zidnik Bruna iz krožka "Cebule". Posamezni pionirji bodo prejeli kot nagrado diplomu in eno knjigo. Doseženi uspehi so bili šteti po številu tam bivačih otrok.

Ob pričetku drugega tekmovanja so se vsi pionirji obvezali, da bodo skušali prekositi miljske pionirje ter odnesti kot nagrado prehodno zastavico. Za to pa vsi hitijo z vpisovanjem, da bo pionirska organizacija bila res organizacija vseh slovenskih, italijanskih in hrvaških otrok, ki bodo s svojim delom in obnašanjem dokazali vsem, da so vredni nositi ime pionir. Biti pionir je čast, ker pionir je vedno in povsod najboljši.

Razpis natečaja

za sestavo prostih vaj za leto 1949

Razpisujemo natečaj za sestavo prostih vaj za leto 1949. Sestavljene vaje se pošljejo v 3 izvodih, s priloženo godbo in zaprti kuverti; priložiti je treba še posebno kuvert, v kateri je ime in naslov sestavljalca, na naslovni strani pa naslov vaj ali geslo. Vaje naj bodo natipkane z dvojnimi presledkoma med vrsticami in samo na eni strani lista.

VRSTE VAJ:

1. Vaje za deca od 6-10 let naj bodo sestavljene za dečke in deklice na isto godbo, tako da jih lahko izvajajo skupno.
2. Vaje za deca od 10-14 let ravno tako.
3. Množične vaje, s katerimi bodo nastopali istočasno naraščajoči in padajoči člani.
4. Množične vaje za skupen nastop članic in naraščajočih.
5. Posebne vaje. — Te vaje so lahko težje, izvajali jih bodo teledavci, ki bodo redno teledavali. Pri teh vajah lahko družimo oddelke n. pr. moški in ženske na različnih ali člani in članice itd. Izvajamo jih lahko tudi z orodjem: palice, venčki, cvetni lokci itd.

POGOJI:

Natečaj se lahko udeležijo vsi. Vaje naj napiše primerno skupino teledavcev, ki jih bodo izvajali pred razpisno komisijo.

Sestave naj se pošljejo do 15. avgusta t. l. na naslov Z.D.T.V. (U.C.E.F.) odsek za teledavstvo, ulica Machiavelli 13, II p.

Nagrada za vsako sprejeto sestavo bo znašala 10.000 lir.

Za sestave, ki jih bodo prejeli po tem roku, ne bomo izplačali nagrade.

Novi filmi

Med ljudmi

Sovjetski film: «Med ljudmi» je drugi del filmske trilogije iz življenja sovjetskega pisatelja proletarja Maksima Gorkija. Gre predvsem o človeku, ki se priključuje v Kinu ob morju njen prvi del «Otroška doba».

Malega Maksima, ki je že zgodaj izgubil svoje starše, je poslal babica v mesto k sorodnikom, kjer naj bi študiral. Toda le skrivaj in po noči je mogel čitati splošne knjige in drugače so ga priganjali k najbolj navadnim delom. Zaradi neznanosti življenja je pobežal od sorodnikov in se ukrcal na feli Volgi na ladjo «Dobrija», kjer je povabil krošnice. Tu je sklenil prijeljstvo s kuharjem, ki pa ga ni mogel dovolj zaščititi pred zlobnimi spletkarji na ladji. Z ladje je za zanesla pot med sikarje nabornih podob in od tu nazaj k babici in dedu, kjer je 14-leten deček našel še največ iskrenosti in sočutja.

Film je izdelan preprosto in naravno, vendar je prav zaradi te svoje čiste preprostosti visoke umetniške vrednosti in je v njem natančno režiser Donskoj celo vrsto prizorov iz ljudskega življenja, kakor prizor s perico, na ulici, rečno pristančice na Volgi, slikarske delavnice in trgovina itd. Prav tako so zanimivi prizori o Gorkijevi strasti za knjižničarstvo, o kateri se vidi moč zlasti ob čitanju Puškinovih pesmi bodočega umetnika-pisatelja.

ISTRSKI DNEVNIK

PODRUŽNICA UREDNIŠTVA PRIMORSKEGA DNEVNIKA V KOPRU - ULICA C. BATTISTI 301/a PRITL. - TEL. 70

ODKRITJE SPOMENIKA PADLIM BORCEM V PORTOROŽU

NAŠI PADLI BORCI NISO OSAMLJENI
Z njimi se vse demokratične množice!

V nedeljo popoldne je bilo slavnostno odprtje spomenika padlim borcem v Portorožu.

Okoli 16 se je formirala lepa povorka s številnimi zastavami na čelu, mnogimi venci, ki so jih nosile delegacije partizanskih sekcij Istrskega okrožja, prosvetnih društev, ASIZ, mladine, pionirjev. Svirali sta dve godbi: vojaška in domača. Sledile so množične organizacije, ki so se udeležile v prav lepem številu in se končno zgrnile pred spomenikom.

Domačin-partizan je v imenu ZPP (sekcija v Portorožu) odkril ta zgodovinski spomenik z besedami: «TA SPOMENIK NAJ OSTANE V CAST PADLIM TOVARISEM: NINU OKOVICU, BRANKU KOZLOVICU, BEPIJU KODARINU in ANTONU HRASTU. SLAVA JIM!»

Odred JA je oddal časno salvo. Godba je zaigrala «Zrtevima», vojaški pevski zbor pa je zapel ganljivo žalostinko. Sledilo je polaganje vencov pred spomenik.

Zatem je govoril partizan tov. Marasipino v italijanski, da padli tovariši ne bodo nikdar pozabljeni. Zahvaljujemo se jim za njihovo žrtve, ki so nam prinesle svobodo, vendar njih borba še ni končana in jo hočemo nadaljevati do končne zmage in svobode vsega demokratičnega ljudstva.

Najprej se poskušamo z neomurnim delom za domovino vredni svobode. H koncu se zgraža nad Vidalijsko skupino, kako da zastuplja tovarše v Trstu in žali tudi nas zaradi svojega grdega ravnanja in obkroževanja našega velikega partizana Babiča, kateri je že leta 1941 organiziral v Crni gorci partizanske odrede. Poudarja, da je naša pot prava in svetla, da imamo zaupanje v našega vodjo tov. Tita. Sovražne klevete in grdo blatenje Jugoslavije ne sme vplivati na nas, ker to je del sovražnih elementov. ato pojdmio preko teh mrženj in verujemo, da bo naš vodnik tov. Tito našel pravo pot. Med ljudstvom done zvikliki: «Zivel Titolo»

Splošni pogled na spomenik padlim borcem v Portorožu.

Zatem povzame besedo zastopnik JA, kapitan Anič, ki je v vnešenih besedah poudaril: 1941. leta se je osnovala osvobodilna vojska pod vodstvom tov. Tita in prinesla nam je svobodo. Koliko žrtve pa je zahtevala naša svoboda od, padec našega boma danes naševal. Slava vsem padlim za svobodo!

Med drugim je omenjal, da naši tovariši partizani v Trstu nimajo svoje strehe, da angloameriška vojaška uprava niti ne skrbi, da bi imeli naši partizani, ki so preživeli kri za Trst, primerne prostore za uradovanje. Najrajši bi videli, da bi nas ne bilo, niti svojih pesmi ne bi smeli peti več v Trstu. Vendar bomo delali dalje in mislili na naše brate onstran.

POD VODSTVOM TOV. TITA IN NA CELU GENERALISIMA STALINA NE SMEMO ZGUBITI NADE, DA OSTANE NASA ZEMLJA POTUJCE. NA, TEMVEČ VERUJMO V NASO MOC IN KONČNO ZMAGO! — Klici «Zivel Titolo»

Nato je nastopil tov. Sokol za ZPP Istrskega okrožja z besedami: OB TEM NOVO SPOMENIKU SE SPOMINJAMO VSEH PADLIH BORCEV, KI POČIVAJO SIROM PO NASI DOMOVINI, PO NEZNANIH POLJANAH IN GRAPAH, SPOMINJAJMO SE VSEH MATER, KI SE OBJOKUJEJO SVOJE PADLE SINOVE. SLAVA PADLIM BORCEM! Sledil je enominutni molk.

TOVARISI, NAŠI PADLI BORCI NISO OSAMLJENI: Z NJIMI SO VSE NASE DEMOKRATICE MNOŽICE, TU JE LJUDSKA OBLAST, TU JE NASA JA, S KATERO SO SE BORILI RAMO OB RAMI. MI PRISLEGAMO, DA NE BOMO NIKDAR POZABILI ONIH, KI SO PADLI ZA SVOBODO.

Vidali s svojo skupino v Trstu napada naš CK KPJ, blati JA. Našega borca Babiča žali in napada. Hotel bi dati Trst De Gasperijski Italiji. Naše množice v coni B se zgražajo nad temi dejstvi. Tovariši zaupajmo v vodstvo

tov. Tita in delajmo dalje za obnovo naše razrušene domovine, tako bomo največ doprinesli k naši zmagi. Vzklikajmo: Titolo!

Zatem je poklonila ASIZZ krasno veliko zastavo partizanov Portoroža. Pri tem je govorila neka tovarišica, najprej v italijanski in zatem v slovenski, da poklanjajo žene Portoroža to zastavo in da korakajo s partizani in novo Jugoslavijo naprej — da podkrepijo borbenost našega ljudstva.

Za tem se je tov. načelnik portoroških partizanov zahvalil ženam za dragoceno zastavo in jo izročil zastavonosni, najpridejsemu partizanu, ki jo je prejel s prisrčno, da jo bo zvesto čuval kot svetlino.

Godba je zaigrala se «Zrtevima» in slavnostni del je bil končan. Zato se je ljudsko rajanje, ki je trajalo še dolgo v noč od zvokih vojaške godbe ob našem sinjem Jadranu.

Kako se ljudstvo udeležuje prostovoljnega dela v Istri

Kakor vsako nedeljo, tako je tudi pretekla nedelja bila posvečena delu za obnovo Istrskega okrožja.

Vsi ti prostovoljci dokazujejo, kako so pripravljeni žrtvovati se in prispevati za izboljšanje naše bodočnosti. To so ljudje, ki ne izgubljajo časa s klepetanjem po kavarnah o Kominformu ter KPJ, ampak po trdem delu med tednom bodisi v tovarnah, uradih in na polju gredo v nedeljo na prostovoljno delo v zavesti, da bodo na ta način prispevali k okrepljeni svetovni ljudske fronte. Nočejo samo besed, ampak tudi dejanja.

Obžalujemo, da ne moremo navesti vseh krajev, kjer se je vršilo prostovoljno delo, pač pa bomo omenili le tiste kraje, ki smo jih sami obiskali.

KOPER. Pri rušenju bivše kaznilnice je sodelovalo 150 prostovoljcev, ki so zlagali kamene v sklade na prostoru, kjer se bo zidala nova mestna šola.

IZOLA. Približno 40 tovarniških delavcev je sodelovalo na treh krajih in sicer: pri graditvi otroškega vrtna, pri popravilu ljudskega doma in pri delu za kino na prostem.

SMARJE. Okrog 50 prostovoljcev,

KOLEDAR

SPOMINSKI DNEVI:

1944 se je pričelo ustanovno zasedanje Antifašističnega sobornja svobodne Makedonije.

Prihod otrok s počitniškim kolonij

Odobor za počitniške kolonije sporoča, da se vrnejo otroci s počitniške kolonije v Sempetru pri Gorici danes, 3. avgusta z vlakom, ki prihaja v Trst ob 12.30 in ne ob 17.05, kakor je bilo prvotno objavljeno.

Otroci iz zdravstvene kolonije v Bovcu pa se vrnejo v sredo 4. avgusta ob 20.

Naprosamo starše, da pridejo po otroke ob navedeni uri pred Dom pristaniških delavcev.

Odhod otrok v Bovec in v Sempetru pri Gorici bo 4. avgusta ob 6 izpred Doma pristaniških delavcev.

RADIO

7.30. Koledar. 7.35. Jutranja glasba. 7.45. Napoved časa in poročila. 11.30. Reprodukcijska glasba. 12.00. Novi svet. 12.10. Češke in ruske melodije. 12.45. Napoved časa in poročila. 13.00. Laha glasba. 13.30. Iz Chopinovih del. 14.00. Pregled svetovnega tiska. 14.15. Pesta glasba. 17.30. Plesna glasba. 18.00. Naša povest. 18.15. Haceturjan: Koncert za klavir in orkester. 18.45. Skladbe za pihalne instrumente. 19.00. Angleščina po radiu. 19.30. Nekaj znanih valčkov. 19.45. Napoved časa in poročila. 20.00. Kronika olimpijskih iger. 20.10. Iz slovenskih oper. 20.30. Iz domače knjižnice. 20.45. Pesta glasba. 21.00. Pester večer. 21.30. Sanični orkester. 21.45. Samospeve Roberta Schumanna poje Sonja Drasler prenos iz Ljubljane. 22.05. Večerni koncert. 22.30. Plesna glasba. 23.15. Napoved časa in poročila.

Poslušajte nocoj veselo glasbeno oddajo ob 21 uri, pri kateri sodelujejo člani SNG in nekaj članov barokovljanskih godbe na pihala.

KINO

FENICE: «Človek proti smrti», E. G. Robinson.

SUPERKINEMA: «Severna steza», B. Steele.

FILODRAMMATICO: «Skandal v Filadelfiji», G. Grant.

ITALIA: «Oblilje žene», J. Crawford.

ALABARDA: «Pozabljen», V. Lake.

IMPERO: «Javna nevarnost», E. Feulxler.

VIALE: «Klajsko dekle», G. Tierney.

MASSIMO: «Singapur», A. Gradner.

GARIBALDI: «Deževje prihaja», T. Power.

NOVO CINE: «Zaseda», V. Boyd.

KINO OB MORJU: «Med ljudmi», S. Savona.

SAVONA: «Skušnja znan, H. Lamart.

IDEALE: «Grešna Venera», H. Lamart.

MARCONI: «Priključeni lopov», H. Larson.

VITTORIA: «Se sveti sence», S. Parvo.

VENEZIA: «Notre Dame», C. Langton.

ROSSETTI: «Sreča je kakor ženska», R. Young.

AZZURRO: «Potepuški vagabund», C. Chaplin.

PROSVETNA DRUŠTVA

Slovensko prosvetno društvo «S. Skamper» vabi vse pevce, da se zglasene dajo ob 20.30 v prostorih gostilne Milkovč zaradi vaje zadeve. Prisotnost vseh je nujno potrebna. Prosvetno društvo «S. Skamper» javlja, da bodo pevske vaje danes 3. t. m. in ne jutri zaradi tehničnih zapletov.

Prosimo tožnost!

Prosvetno društvo iz Skednja javlja, da bo danes pevska vaja. Vabimo, da se vsi udeležijo.

Prosvetno društvo Skamperje javlja, da bo v sredo 4. avgusta ob 21 uri, ki jo neopredstavlja «Faran» v Gumenjalu. Prav tako bo tudi lutkovno gledališče s predstavo «Božič Facanape».

Mihec in Jakec v kulturnem krožku, Kraljič v Pionirski komisiji prireditelje daj ob 18.45 lutkovno predstavo v dvorani kulturnega krožka «Kraljič» kjer bosta nastopala Mihec in Jakec ter Marjanca. Vabimo slovenske otroke, da se predstave udeležijo.

ALI SI ZE NAROCNIK PRIMORSKEGA DNEVNIKA

močjo petrolejske svetilke. V nekem stranskem kanalu so našli 7 reč napojenih s suknjo, ki so bile lepo zložene in zavarovane, da se ne bi blago pokvarilo. Tatovi so od časa do časa hodili sem po blago in ga spravljali v denar.

Vseh devet aritancev, ki so Bernardin Guerrino, Dean Peter, Negri Italico, Lorber Jakob, Rossi Just, Zavatti August, Rookey Oliver, Corsi Jožef, Bessek Constantin sedel čaka v zaporu na svoje eventualne pomočnike in sodelavce, ki jih policija išče.

Odg. urednik STANISLAV RENKO Tiska Tržaški tiskarski zavod

Tatovi - krti končno pod ključem

Leteča četa civilne policije odkrila njihovo podzemeljsko skri-vališče - Vrednost nakradenega blaga preko 15 milijonov lir

V zadnjih treh letih smo že večkrat pisali o prednih in dobro preračunanih tatovih vlomilcev - krtov, ki so po kanalih tržaškega podzemlja, včasih po več kilometrov daleč, prihajali pod trgovine, kjer so namenjavili napraviti svoj obisk. Tam so potem prevrtili v podu luknjo in skoz njo odnesli večkrat po milijonske vrednosti blaga. Da bi policija ne našla sledu za njimi, so po navadi skrili to blago kar v podzemeljskih kanalih in ga še ne pozneje, ko so mislili, da je nevarnost minila, polagoma privlekli na dan in takoj spravili v denar.

Toda policija in zlasti njena električna četa, ki je nekako specializirala za lov na te vrste tatov in vlomilcev, ni odnehala in je vztrajno zasledovala početje te bande, iskala njenih sledov in bila prepričana, da bodo tudi ti vlomilci slednje napravili kakšno napako potozi, ki bo usodna zanje.

Zadnje večje tatvino je napravila topla 23. julija, ko so vlomili v manufakturno trgovino Ettore Stecchini v ul. Giulija 48, od koder so odnesli za skoro 3 milijone mogoškega ženskega blaga. Tudi tokrat se je policija vrgla s podvoje, ne vemo na njihovo zasledovanje.

močjo petrolejske svetilke. V nekem stranskem kanalu so našli 7 reč napojenih s suknjo, ki so bile lepo zložene in zavarovane, da se ne bi blago pokvarilo. Tatovi so od časa do časa hodili sem po blago in ga spravljali v denar.

Vseh devet aritancev, ki so Bernardin Guerrino, Dean Peter, Negri Italico, Lorber Jakob, Rossi Just, Zavatti August, Rookey Oliver, Corsi Jožef, Bessek Constantin sedel čaka v zaporu na svoje eventualne pomočnike in sodelavce, ki jih policija išče.

Odg. urednik STANISLAV RENKO Tiska Tržaški tiskarski zavod

močjo petrolejske svetilke. V nekem stranskem kanalu so našli 7 reč napojenih s suknjo, ki so bile lepo zložene in zavarovane, da se ne bi blago pokvarilo. Tatovi so od časa do časa hodili sem po blago in ga spravljali v denar.

Vseh devet aritancev, ki so Bernardin Guerrino, Dean Peter, Negri Italico, Lorber Jakob, Rossi Just, Zavatti August, Rookey Oliver, Corsi Jožef, Bessek Constantin sedel čaka v zaporu na svoje eventualne pomočnike in sodelavce, ki jih policija išče.

Odg. urednik STANISLAV RENKO Tiska Tržaški tiskarski zavod

močjo petrolejske svetilke. V nekem stranskem kanalu so našli 7 reč napojenih s suknjo, ki so bile lepo zložene in zavarovane, da se ne bi blago pokvarilo. Tatovi so od časa do časa hodili sem po blago in ga spravljali v denar.

Vseh devet aritancev, ki so Bernardin Guerrino, Dean Peter, Negri Italico, Lorber Jakob, Rossi Just, Zavatti August, Rookey Oliver, Corsi Jožef, Bessek Constantin sedel čaka v zaporu na svoje eventualne pomočnike in sodelavce, ki jih policija išče.

Odg. urednik STANISLAV RENKO Tiska Tržaški tiskarski zavod

močjo petrolejske svetilke. V nekem stranskem kanalu so našli 7 reč napojenih s suknjo, ki so bile lepo zložene in zavarovane, da se ne bi blago pokvarilo. Tatovi so od časa do časa hodili sem po blago in ga spravljali v denar.

Vseh devet aritancev, ki so Bernardin Guerrino, Dean Peter, Negri Italico, Lorber Jakob, Rossi Just, Zavatti August, Rookey Oliver, Corsi Jožef, Bessek Constantin sedel čaka v zaporu na svoje eventualne pomočnike in sodelavce, ki jih policija išče.

Odg. urednik STANISLAV RENKO Tiska Tržaški tiskarski zavod

močjo petrolejske svetilke. V nekem stranskem kanalu so našli 7 reč napojenih s suknjo, ki so bile lepo zložene in zavarovane, da se ne bi blago pokvarilo. Tatovi so od časa do časa hodili sem po blago in ga spravljali v denar.

Vseh devet aritancev, ki so Bernardin Guerrino, Dean Peter, Negri Italico, Lorber Jakob, Rossi Just, Zavatti August, Rookey Oliver, Corsi Jožef, Bessek Constantin sedel čaka v zaporu na svoje eventualne pomočnike in sodelavce, ki jih policija išče.

Odg. urednik STANISLAV RENKO Tiska Tržaški tiskarski zavod

močjo petrolejske svetilke. V nekem stranskem kanalu so našli 7 reč napojenih s suknjo, ki so bile lepo zložene in zavarovane, da se ne bi blago pokvarilo. Tatovi so od časa do časa hodili sem po blago in ga spravljali v denar.

Vseh devet aritancev, ki so Bernardin Guerrino, Dean Peter, Negri Italico, Lorber Jakob, Rossi Just, Zavatti August, Rookey Oliver, Corsi Jožef, Bessek Constantin sedel čaka v zaporu na svoje eventualne pomočnike in sodelavce, ki jih policija išče.

Odg. urednik STANISLAV RENKO Tiska Tržaški tiskarski zavod

močjo petrolejske svetilke. V nekem stranskem kanalu so našli 7 reč napojenih s suknjo, ki so bile lepo zložene in zavarovane, da se ne bi blago pokvarilo. Tatovi so od časa do časa hodili sem po blago in ga spravljali v denar.

Vseh devet aritancev, ki so Bernardin Guerrino, Dean Peter, Negri Italico, Lorber Jakob, Rossi Just, Zavatti August, Rookey Oliver, Corsi Jožef, Bessek Constantin sedel čaka v zaporu na svoje eventualne pomočnike in sodelavce, ki jih policija išče.

Odg. urednik STANISLAV RENKO Tiska Tržaški tiskarski zavod

TRŽAŠKE LADJEDELNICE V TRŽIČ?

Dovolj bi bilo surovin in dela

če bi bila možnost sodelovanja tržaškega gospodarstva z zaledjem

Splovitev ladje „Star of Suez“

V nedeljo jutraj je ob 9.05 uri, ob enem izmed pomolov v ladjedelnici Sv. Marka ob navzočnosti okoli 3000 ljudi in ob piskanju sirene, splova v morje 6400 tonska ladja «Star of Suez» — delo tržaških delavcev.

Ko je gen. Airey poslal svoje poročilo Varnostnemu svetu o celotnem položaju v angloameriški državi Tržaškega ozemlja, je med drugim ugotovil, da ev zadnjih dveh mesecih v tržaških ladjedelnicih ni bilo nikakih naročil. Ugotoviti moramo, da so tržaške ladjedelnice v zadnjem času sprejele v delo tri ladje, od katerih sta bili dve, in sicer «Star of Luxora» in «Star of Suez», iz izročene svojemu namenu in sta lahko v ponos tržaškim delavcem. V prihodnjem mesecu pa bo verjetno izgotovljena še tretja ladja, ki bo nosila ime «Port Said».

Pred prvo svetovno vojno so tržaške ladjedelnice imele veliko več dela, ker so v Trstu naročevale svoje ladje vse zaledne države. Če primerjamo, kako so obratovala takrat tržaške ladjedelnice s statistični, ki v času fašizma in predvsem z današnjimi statistiki, moramo ugotoviti, da imajo tržaške ladjedelnice veliko manj dela, kljub temu da znaša njihova kapaciteta 70 tisoč ton. Težiče celotne gospodarstvene politike na Tržaškem ozemlju stremi namreč za tem, da bi se odzvela tržaški industriji njena vloga, ter skuša vodstvo tržaških ladjedelnici CRDA, zlasti v zadnjem času storiti vse, da bi preneslo glavna dela v Tržič. Tako so tržaške ladjedelnice napravile v zadnjem času ladje in skupni tonazi 40 tisoč ton. Ni treba pri tem še posebej poudarjati, da se za tem skrivajo nameni, da bi hoteli pristojni organi na podlagi konkretnih podatkov v zadnjih mesecih dokazati, da je Tržaško ozemlje in celotno njegovo gospodarstvo navezano na Italijo in da je zaradi tega tudi politična odcepitve Tržaškega ozemlja od Italije nesmisel.

Nekateri tržaški šovoištni listi so omenili, da bi morala biti velika prekoceaneška ladja «Star of Suez» že zdavnaj izgotovljena in so pri tem našli edini izgovor, češ da je tržaškimi ladjedelnicami primanjlovala surovina. Toda nam vsem prav dobro znana dejstva, da je FL RJ večkrat ponujala svoje surovine v zameno, da bi tržaške ladjedelnice

ce izdelovale vsakovrstne ladje za Jugoslavijo. Pri tem so FLRJ povsod ovirali. Če bi vojaške oblasti v Trstu dale vso možnost sodelovanja tržaškega gospodarstva z zalednimi državami, če bi dale konkretni Jugoslaviji, Madžarski, Avstriji in drugim srednjeevropskim državam popolno možnost izvoza in uvoza, potem bi tržaške ladjedelnice imele polne roke dela in surovin, ki jim dejansko primanjkujejo.

Poleg tega pa moramo še ugotoviti, da vodstvo CRDA ni smatralo za potrebno, da bi povabilo na to svedečanstvo niti zastopnikov tržaškega tiska niti ostale tržaške javnosti.

Slavnostnega dogodka pa so se kljub temu udeležili v velikem številu tržaški delavci, ki so z veseljem spremljali vso proslavo ter se zavedali, da je ta ladja, ki bo plula na liniji Egipt-Velika Britanija delo njihovih rok in ki bo ponesla kljub vsem oviram slavo tržaškega proletariata po vsem svetu.